

Advies 455

Pluraliteit van kantoren - samenwerkingsverbanden - baliebijdrage

1. Een advocaat mag een individueel bijkantoor openen binnen hetzelfde gerechtelijk arrondissement als waar het samenwerkingsverband (associatie) gevestigd is. Het is hem verboden voor het individueel kantoor eigen briefpapier te hebben. Hij kan dit kantoor wel vermelden op het briefpapier van de associatie.

2. De OVB heeft geen reglementaire bepaling omtrent het betalen van de baliebijdragen voor het geval een advocaat meerdere kantoren heeft binnen eenzelfde arrondissement. Bij gebreke aan OVB-reglement hieromtrent, staat het de balies vrij dit desgevallend te regelen. Tenzij aldus anders lokaal geregeld, is de advocaat slechts voor zijn hoofdkantoor een bijdrage verschuldigd.

Vraag:

U vraagt advies omtrent de vraag van een advocaat tot het houden van een individueel bijkantoor na toetreding tot een associatie (VOF).

Op 9 januari 2013 besprak de raad van de Orde van A deze vraag en oordeelde dat op grond van artikel 3 van het reglement van 12 mei 2010 betreffende het houden van meerdere kantoren of vestigingen, een advocaat die lid is van een associatie met gedeeltelijke inbreng buiten deze associatie een individueel kantoor kan houden, weliswaar voor de uitoefening van de niet binnen de associatie ingebrachte activiteiten.

De raad vroeg aan de betrokken advocaat of het effectief zijn bedoeling is om in een bijkantoor uitsluitend niet in de associatie ingebrachte activiteiten uit te oefenen.

Hierop antwoordde de advocaat dat het niet gaat om een associatie met gedeeltelijke inbreng, maar om een volledige associatie.

De betrokken advocaat leidt uit artikel 3, lid 2 van het reglement van 12 mei 2010 betreffende het houden van meerdere kantoren of vestigingen af dat hij als lid van een volledige associatie wel degelijk een eigen kantoor kan hebben op voorwaarde dat hij dit vermeldt op het briefpapier van het samenwerkingsverband en geen eigen briefpapier heeft.

U wijst er op dat het om een bijkantoor binnen dezelfde balie gaat, zodat artikel 8 van het voormeld reglement ter zake niet van toepassing is.

Verder verwijst u naar artikel 72 van het reglement van de balie van A, dat luidt als volgt:

“Indien het gaat om een tweede of meerdere kantoorvestiging, zal hij dit slechts kunnen openen na toestemming van de Raad, die slechts toestemming verleent mits ook dat kantoor voldoet aan de in het vorig artikel bepaalde vereisten.

De advocaat met uitsluiting van zijn associatie, is verantwoordelijk voor de in de vorige paragraaf opgenomen voorwaarde. Enkel hij is in voorkomend geval de bijdrage verschuldigd voor het bijkantoor.”

U vraagt het volgende:

1. is er enig bezwaar dat de betrokken advocaat, lid van een volledige associatie, individueel een bijkantoor houdt binnen hetzelfde arrondissement? ;
2. zo ja, of enkel hij gehouden is tot betaling van de aan dat bijkantoor verbonden bijdrage, dan wel alle individuele leden van de associatie?

Advies:

Ik verleen u volgend advies.

1.

Uw eerste vraag bestaat uit twee sub vragen:

- a) is er enig bezwaar dat de betrokken advocaat, lid van een volledige associatie, individueel een bijkantoor houdt?;
- b) is er enig bezwaar dat de betrokken advocaat, lid van een volledige associatie, individueel een bijkantoor houdt *binnen hetzelfde arrondissement?*

Wat betreft de vraag of er enig bezwaar is dat de betrokken advocaat, lid van een volledige associatie, individueel een bijkantoor houdt, verwijs ik naar artikel 3, lid 2 van het reglement van 12 mei 2010 betreffende het houden van meerdere kantoren of vestigingen, dat luidt als volgt:

“Indien een advocaat die lid is van een volledige associatie of groepering een eigen kantoor heeft, kan hij dit kantoor enkel vermelden op het briefpapier van het samenwerkingsverband. Hij kan geen eigen briefpapier hebben.”

De betrokken advocaat die lid is van een volledige associatie kan aldus een individueel bijkantoor houden. Hij kan dit kantoor alleen vermelden op het briefpapier van het samenwerkingsverband en kan geen eigen briefpapier hebben. Daar is ook geen enkele reden toe aangezien elke activiteit van de advocaat binnen de associatie valt.

Onder het oude OVB-reglement van 18 september 2002 inzake de vestiging van meerdere kantoren, was deze praktijk wel verboden. Dit verbod was ingegeven door de vrees dat, indien individuele kantoren zouden toegelaten worden naast het kantoor van het samenwerkingsverband, belangenconflicten zouden worden omzeild of verdoezeld en dat advocaten of advocatenkantoren tegenstrijdige belangen zouden gaan verdedigen. Hieraan wordt tegemoet gekomen in het huidige reglement door het transparant vermelden van individuele kantoren op het briefpapier van het

samenwerkingsverband en het verbod om eigen briefpapier te hebben, (P. DE JAEGERE, "Meerdere kantoren: een nieuw reglement", *Ad Rem*, 2010, nr. 4, p. 71).

Volledigheidshalve (maar op basis van de meegedeelde informatie in principe niet van toepassing) verwijs ik nog naar artikel 3.4 van het OVB-reglement van 8 november 2006 betreffende samenwerkingsverbanden tussen advocaten en eenpersoonsvennootschappen van advocaten, dat bepaalt:

"Een advocaat kan het beroep van advocaat niet als een lid van meer dan één Associatie uitoefenen."

Daarnaast vraagt u of er een bezwaar is dat het individueel bijkantoor van de betrokken advocaat in hetzelfde arrondissement als de associatie is gevestigd.

Hiervoor verwijs ik naar artikel 1, lid 1 van het reglement van 12 mei 2010 betreffende het houden van meerdere kantoren of vestigingen:

"Een advocaat ingeschreven op het tableau, kan meerdere kantoren houden in één of meerdere gerechtelijke arrondissementen, in binnen- of buitenland." (eigen onderlijning)

Als antwoord op uw eerste vraag besluit ik dat het de betrokken advocaat toegestaan is een individueel bijkantoor te openen binnen hetzelfde gerechtelijk arrondissement als waar het samenwerkingsverband (associatie) gevestigd is. Het is hem verboden voor het individueel kantoor eigen briefpapier te hebben. Hij kan dit kantoor wel vermelden op het briefpapier van de associatie.

2.

U vraagt of enkel de betrokken advocaat gehouden is tot betaling van de aan dat bijkantoor verbonden bijdrage, dan wel alle individuele leden van de associatie.

Terecht merkt u op dat artikel 8 van het OVB-reglement van 12 mei 2010 niet van toepassing is aangezien zowel het hoofd- als het bijkantoor in hetzelfde arrondissement gevestigd is.

De OVB heeft geen reglementaire bepaling omtrent het betalen van de baliebijdragen voor het geval een advocaat meerdere kantoren heeft binnen eenzelfde arrondissement. Bij gebreke aan OVB-reglement hieromtrent, staat het de balies vrij dit desgevallend te regelen, wat blijkbaar in artikel 72 van het reglement van de balie van A lijkt gebeurd te zijn.

Tenzij aldus anders lokaal geregeld, is de advocaat slechts voor zijn hoofdkantoor een bijdrage verschuldigd. Het reglement van A stipuleert " (...) Enkel hij is in voorkomend geval de bijdrage verschuldigd van het bijkantoor". De woorden "in voorkomend geval" verwijzen naar het geval een tweede kantoor wordt gevestigd en het feit dat de advocaat die zich in het bijkantoor vestigt moet voldoen aan de voorwaarden. Indien deze een advocaat is van buiten het arrondissement zal hij de bijdrage moeten betalen zoals voorzien in het OVB-reglement. Of deze bepaling ook geldt voor advocaten van het arrondissement A kan m.i. niet uit de geciteerde tekst afgeleid worden.

Edward Janssens
Bestuurder departement deontologie

5 februari 2013

